

De seneste år har været præget af indgåelse af en række vigtige aftaler, der på regionalt og globalt plan sigter mod en liberalisering af verdenshandelen. Disse aftaler skulle danne grundlag for bedre afsætningsmuligheder for konkurrencedygtige danske produkter og dermed en øget dansk eksport fremover. Den nye Verdenshandelsorganisation (WTO) er etableret pr. 1. januar 1995. Organisationen vil være helt central for at fastholde og udvikle de liberaliseringer af den globale handel, der er opnået enighed om.

De liberaliseringer, der bliver gennemført i de kommende år som en følge af den positive afslutning af Uruguayrunden, vil have en gunstig virkning på dansk økonomi. Det skønnes, at dansk industrieksport umiddelbart kan stige med 3 mia. kr. som følge af øget adgang til markederne uden for Europa. Til gengæld vurderes det, at virkningen af Uruguayrunden og EU's landbrugsreform kan blive et fald i landbrugs-eksporten på godt 1 mia. kr. I modsætning til landbrug og industri forventes inddragelsen af tjenesteydelser under den nye internationale Verdenshandelsorganisation ikke at få den store betydning for Danmarks import og eksport på kortere sigt.

På de vigtige nordiske markeder vil danske eksportører få nye afsætningsmuligheder som følge af svensk og finsk EU-medlemskab, der er trådt i kraft pr. 1. januar 1995. Dertil kommer, at EØS-aftalen vil lette adgangen til Norge og andre EFTA-lande. For Central- og Østeuropa er der allerede for mange lande indgået associeringsaftaler, og nye ventes at følge i 1995. Disse aftaler vil gradvis reducere barriererne for samhandel og investeringer.

Med de positive tendenser i såvel dansk som international økonomi eksisterer der for tiden en historisk chance for at sikre en sund udvikling af den danske økonomi. OECD forventer en vækst i den danske eksport opgjort i mængde på 5,6 pct. i 1995 og 5,4 pct. i 1996. Regeringen er indstillet på at gøre sin del for at støtte en fortsat positiv udvikling af dansk eksport.

### *Globalisering*

Inden for langt de fleste brancher foregår der i disse år en globalisering af produktionen. Dette betyder, at de fleste mellemstore og store danske virksomheder bliver nødt til at overveje virksomhedens aktiviteter i et globalt perspektiv. Dette øger gradvis betydningen af fjernmarkederne og markederne i Central- og Østeuro-

pa. Disse markeder er derfor ikke kun interessante som eksportmarkeder, men også for at finde underleverandører eller anden form for samarbejde, herunder direkte investeringer. For de fleste virksomheder vil disse nye og fjernere markeder være betydelig vanskeligere at betjene end nærmarkeder. Mulighederne for fejltagelser på grund af afstand i såvel fysisk som kulturel henseende er store, og fejltagelser kan være meget omkostningskrævende.

Dækning af et fjernmarked betyder i nogle tilfælde etablering af lokal produktion. Behovet for bistand fra udenrigstjenesten er derfor for mange virksomheder større på de fjerne markeder end på de nære. Globaliseringen af økonomien betyder ligeledes, at virksomhederne bliver konfronteret med konkurrence fra en række fjernliggende virksomheder. Der sker generelt en skærpelse af konkurrencen, som stiller øgede krav til danske virksomheder. Udviklingen af kommunikationssamfundet gør det også muligt for virksomhederne at placere de enkelte dele af produktion, administration og forskning, hvor det er mest fordelagtigt.

Det danske samfund er godt rustet til at møde fremtidens krav. Det vil, hvis vi vil bevare og udvikle denne position, være nødvendigt såvel i virksomhederne som i den offentlige sektor løbende at indstille sig på de krav, der stilles til fremtidens samfund. Samspillet mellem en effektiv offentlig sektor og virksomhederne vil få tiltagende betydning i fremtiden. Den service, den offentlige sektor kan yde i form af velfungerende systemer og infrastruktur, kan få meget stor betydning for, hvor fremtidens arbejdspladser bliver lokaliseret.

Regeringen har et program for tiltrækning af udenlandske investeringer til Danmark. Arbejdet varetages af Erhvervsministeriet som sekretariat i tæt samarbejde med udenrigstjenesten. Der er på repræsentationer i de 4 programsamarbejdslande USA, Japan, Storbritannien og Frankrig ansat medarbejdere, der specielt tager sig af dette område sammen med udsendte medarbejdere. Som led i investeringsfremmearbejdet gennemføres der målrettede sektor-fremstød og lign. i udlandet, der arrangeres besøgsprogrammer for udenlandske investorer i Danmark, og der afholdes en række andre aktiviteter, som støtter udenlandske virksomheders beslutning om at investere i Danmark. I 1994 har der været en markant vækst i antallet af investeringsfremmesager, samtidig med at der er sket en betydelig målretning af arbejdet.